COMERCIANŢII

BOGDAN-TUDOR BUCHERU

Pentru Ela

„Save Our Souls!” – „Salvaţi sufletele noastre!”

1.

Şase dintre colegii săi de breaslă dăduseră faliment în acea dimineaţă; şi asta numai în cvartalul său. Pentru Daunmen, modul în care evoluau afacerile în ultima vreme nu prevestea nimic bun. Evenimentele de rău augur se succedau într-un ritm alarmant şi pe el, care se considera ca fiind un abil comerciant, toate acestea începuseră să-l marcheze.

Oferta pe care tocmai o analiza se înscria printre cele de proastă calitate, cu care era pur şi simplu bombardat în ultima perioadă. Negocierea dură mult timp, chiar prea mult pentru obiectul Tranzacţiei, şi Daunmen fu nevoit să-şi pună în acţiune întreaga lui capacitate de convingere pentru a încheia afacerea la un nivel cât de cât acceptabil pentru sine.

Nu simţi nici o satisfacţie pentru reuşita sa, ci mai degrabă un gust amar, care îi amintea că vremurile bune trecuseră. Se scursese întreaga zi şi el nu realizase decât două vânzări şi patru achiziţii, socotind-o şi pe aceasta din urmă, iar profitul înregistrat tindea către un zero pe cât de dezolant, pe atât de edificator pentru situaţia lui actuală. Prezentul devenea tot mai nesigur pentru el, ca de altfel şi pentru marea majoritate a semenilor săi. Afacerile erau tot mai dure şi mai riscante.

Daunmen hotărî că era cazul să se retragă spre propriul habitat, nemaiprefigurându-se nimic interesant în sistemul informaţional al cvartalului. Înainte de a pleca, ceru legătura cu vechiul său amic Postec şi, aproape instantaneu, figura acestuia se proiectă în faţa lui.

— Cum merge treaba, bătrâne? întrebă el în loc de salut.

— De la excelent spre dezastru! răspunse Postec în stilul său caracteristic. Încă o zi ca asta şi m-am asigurat pe viaţă!... Dar la tine? Tot mărunţişuri?

— Da, tot mărunţişuri... Se pare că astăzi scopul tuturor nu este să nu te

prăbuşeşti, ci să rezişti până la dezastrul general... care nu mai întârzie mult...

— Lasă, Daunmen, că n-o să se prăpădească decât cine trebuie, adică fraierii cei mulţi, ca noi... Uite, eu de situaţia lui Orcam nu mi-aş face griji...

Era adevărat, gândi Daunmen; din generaţia lor, Orcam reuşise să ajungă cel mai bine. Pornise ca şi ei, la terminarea studiilor, o mică afacere individuală, pe care o transformase cu timpul într-o companie prosperă. La momentul oportun o vânduse cu un profit semnificativ unui concern şi apoi acceptase oferta de a deveni membru în Consiliul Director al Comercianţilor.

— Ca întotdeauna, Postec, ai dreptate! concluzionă el. Dar va veni el şi timpul nostru!...

— Ei, Daunmen... Sper să vină înainte de sfârşitul lumii!... Peste tot unde priveşti, afacerile decad... iar nelegiuirile se înmulţesc zi de zi...

Ştia şi el acest lucru. Mai ştia şi că pedeapsa cu izolarea nu mai reuşea să sperie prea mulţi răufăcători, deşi lui i se părea teribilă. Era singura şi cea mai îngrozitoare pedeapsă pentru un comerciant. Daunmen îşi amintea cum, în tinereţe, fusese condamnat la două zile de detenţie, pentru o altercaţie minoră cu unul dintre colegi. Suportase izolarea într-un separeu şi cele 48 de ore i se păruse că durează cât toată viaţa sa de până atunci. Nu numai că se întrerupea orice contact cu exteriorul, cu familia, cu cunoscuţii, dar era dezactivat chiar şi propriul sistem informaţional al celui închis. Totul se reducea la strictul necesar: hrănirea şi igiena automate. Pentru cei ce aveau de îndurat ani grei de izolare, supliciul era deosebit de dur. Condamnaţii, care primiseră mai mult de un secol, erau practic sortiţi morţii, fiindcă foarte puţini dintre ei rezistau şi mai ieşeau întregi la minte. Cei mai mulţi se sinucideau prin înfometare atunci când disperarea îi învingea.

— Separeurile se dovedesc neîncăpătoare pentru delicvenţi, Postec, iar tâlharii cei mari nu ajung niciodată acolo...

— Aşa-i, Daunmen, confirmă celălalt, dar ce ne pasă nouă?!... Poate că mâine vom da lovitura cea mare, cine ştie?!

— Să sperăm... Atunci, ne vedem mâine!

— Pe mâine, bătrâne! încheie Postec optimist şi proiecţia sa se stinse.

Daunmen nu putea să-i împărtăşească buna dispoziţie, aşa că se decuplă şi părăsi sediul bursei cu speranţa că afară va găsi în sine resursele necesare pentru a-şi ridica moralul.

Spre deosebire de cei ce, în ultima vreme tot mai mulţi, locuiau în acelaşi loc în care lucrau, Daunmen făcea parte din categoria celor care sepa-

rau foarte clar munca de viaţa privată. În ciuda tuturor îmbunătăţirilor informaţionale de ultima clipă aduse habitaturilor personale, datele vehiculate în sediile burselor erau încă mai prompte şi mai sigure, protejate în mod adecvat de paraziţii, viruşii şi celelalte stricăciuni, pe care tot soiul de maniaci le aruncau în reţea. În plus, îşi dorise întotdeauna – şi reuşise până în momentul acela – să ţină departe de familia sa lumea feroce din exterior.

Pentru el, parcurgerea drumului spre casă, doar cu sistem individual activ, constituise multă vreme un prilej de relaxare şi desprindere de stresul cotidian. Din păcate îi era tot mai dificil să realizeze acest lucru.

În primul rând că zărea din ce în ce mai puţine persoane care, ca şi el, să se îndrepte spre binemeritata odihnă a căminului; locul acestora era luat de tot felul de indivizi, de cea mai joasă speţă care, pe lângă faptul că te opreau cu insistenţă peste tot pentru a face oferte dintre cele mai fanteziste, provocau deseori certuri şi scandaluri ce, cu numai puţin timp în urmă, ar fi fost de neânchipuit în astfel de zone.

În al doilea rând, Daunmen nu mai putea să se despartă nici o clipă de grija zilei viitoare, chiar dacă încerca să se autoconvingă de faptul că lui nu i se poate întâmpla nimic rău.

Piaţa se stricase în ultimul hal, fiind invadată efectiv de o imensă cantitate de marfă proastă şi foarte proastă. Populaţia creştea continuu, în timp ce lucrurile de calitate erau tot mai dificil de găsit. Majoritatea analiştilor economici prevesteau o iminentă criză, unii dintre ei afirmând că aceasta apăruse deja, lucru cu care Daunmen tindea să fie de acord. Pentru cei ca el, comercianţi independenţi, se prevedeau vremuri deosebit de grele, doar marile concerne având şanse de supravieţuire, dar nici acestea fără sacrificii importante. Mai exista şi tagma norocoşilor, aceia care pur şi simplu aveau baftă; mult timp şi el crezuse că face parte dintre ei, dar acum realitatea ţinea cu tot dinadinsul să-l contrazică.

Devenea tot mai clar, pentru orice persoană lucidă că, dacă lucrurile vor evolua pe acelaşi făgaş, în curând va fi în joc însăşi existenţa lor ca neam de comercianţi. Nimeni nu poate trăi dacă nu are ce comercializa şi consuma. Iar în ceea ce-l privea pe el, Daunmen, trebuia să ia în calcul toate variantele cu putinţă pentru a asigura în continuare, dacă nu bunăstarea familiei sale, măcar supravieţuirea ei.

Pentru că până în acel moment nu găsise nici o soluţie mulţumitoare, Daunmen ajunse la intrarea locuinţei lui deloc bine dispus şi, după ce îndepărtă rând pe rând barajele sistemului de siguranţa, pătrunse în habitatul său.

Aniel îi ieşi în întâmpinare, ca de obicei, salutându-l cu afecţiune:

— Bine-ai venit, Daun!... Azi, tot neplăceri?

El îngăimă ceva, drept răspuns afirmativ, apoi se lăsă să cadă în vastul bazin magnetic, ce ocupa aproape jumătate din camera principală şi, după ce soţia sa i se alătură, vorbi pe un ton necăjit:

— Nu-i a bună, Aniel!... Zi de zi, situaţia se înrăutăţeşte...

— Ai pierdut mult astăzi?

— N-am pierdut nimic, dar nici n-am câştigat... De fapt, acesta-i lucrul cel mai neplăcut! Trebuie să aştept zilele următoare ca să-mi dau seama dacă voi vinde cu profit ce-am luat astăzi. Totul depinde de micile fluctuaţii ale bursei...

Oftă adânc, realizând că de la o vreme se transformase într-un individ morocănos care nu făcea decât să se plângă.

— Arăţi foarte bine astăzi, Aniel! îşi privi soţia, iar ea îi mulţumi cu o privire caldă. Ai încercat ceva nou?

— Da, varianta 238 din catalogul Farmis... E ceva mai scumpă, dar cred că mi se potriveşte; estompează foarte bine efectele vârstei şi-mi pune în valoare toate atuurile, nu crezi?

— Ai perfectă dreptate... Mă întreb numai cum de n-ai descoperit-o până acum...

— E foarte recentă... şi puţin mai ieftină decât variantele din cataloagele de lux. Oricum, a fost o tentaţie de moment, pe viitor voi încerca să reduc din cheltuielile inutile... Azi am verificat creditul nostru şi e clar că nu stăm grozav... dar nici rău...

— Nu cheltuielile sunt problema, draga mea, ci lipsa câştigurilor, o ştii şi tu prea bine!

Într-adevăr, numai în absenţa unor profituri substanţiale întreţinerea familiei se transformase într-o povară. Pentru Daunmen, soţia şi cei şapte copii ai lor au fost întotdeauna un motiv de bucurie; niciodată nu-şi închipuise că va ajunge să contabilizeze cu mare atenţie nevoile pentru studiile celor mici sau pentru capriciile nevestei lui. Deşi avea pregătirea necesară, Aniel nu lucrase nici măcar o singură zi, pentru că el se ambiţionase să-i ofere o viaţă lipsită de grijile materiale. O încurajase să-şi cultive înclinaţiile artistice şi, de-a lungul timpului, talentul ei fusese recunoscut în cercuri destul de largi. Dar asta nu aducea profituri semnificative într-o lume atât de crudă ca a lor.

De asemeni, Daunmen era conştient că Aniel îşi dedicase practic întreaga viaţă creşterii copiilor, pe care îi iubea enorm. Chiar şi acum, când crescuseră suficient pentru a pleca de acasă şi când învăţau la cele mai serioase şcoli, ea îşi făcea la fel de multe griji pentru ei, ca şi pe vremea când

de-abia se puteau mişca singuri.

— Mă gândesc să mai încerc pe la diverse companii, reluă el discuţia.

— Mi-e teamă că ai să primeşti din nou acelaşi gen de refuz amabil, care nu face decât să te demoralizeze...

— Da, piaţa muncii este plină până peste cap de indivizi cu pregătire înaltă, în timp ce concedierile şi falimentele se ţin lanţ.

— Aş putea să-mi caut şi eu ceva de lucru...

— Nici nu se discută! tresări Daunmen, atins în punctul sensibil. Am luat de comun acord o hotărâre în această privinţă, cu multă vreme în urmă...

— Aşa este, dar gândeşte-te, Daun, că lucrurile s-au mai schimbat de atunci...

El aşteptă câteva clipe înainte să răspundă, conştient că starea de încordare în care se afla risca să-l împingă spre o dispută lipsită de sens.

— Bine... s-au schimbat, chiar foarte mult, în ceea ce priveşte comerţul; dar noi suntem aceiaşi, familia noastră e aceeaşi. Şi chiar dacă ai vrea să lucrezi, în momentul de faţă, ce şanse ai?!... Sunt primul care să-ţi recunoască puterea de muncă, însă îţi dai şi tu seama că, la aproape aceeaşi vârstă cu mine, nu ai nici un pic de experienţă. Cine ţi-ar oferi un loc demn de pregătirea ta? Iar ca independentă, e clar că nu poţi activa... Ne-am bizui amândoi pe acelaşi credit, divizându-ne forţele de negociere, încurcându-ne unul pe altul...

Deşi Aniel acceptă argumentele lui, pentru că erau evidente, el simţi nevoia să insiste:

— Ar fi o nebunie curată să devii comerciant independent acum, în prag de criză, iar la o companie serioasă nu ai, practic, nici o şansă...

— Dar sunt şi alte companii în afara celor de la bursă, vorbi ea, uşor nesigură.

— În afara bursei?! exclamă Daunmen, atât de surprins încât rămase blocat un scurt moment. În afara bursei?... Aniel, dar e vorba de piaţa neagră, nu-nţelegi?! În astfel de afaceri doar suprafaţa are o înfăţişare cât de cât legală, în realitate trebuie să te aştepţi la ce este mai rău!

— Ei, Daun, n-o fi chiar aşa, bătu ea în retragere. Tu vezi totul în negru...

— Exagerez uneori, recunosc, dar în ceea ce priveşte activităţile ilicite te poţi convinge şi singură că am dreptate. Oricând, în orice moment – chiar acum, dacă doreşti – poţi obţine informaţii despre zeci de escroci prinşi în ultimele zile, despre zeci de aşa-zise companii dovedite în afara legii... Şi astea sunt doar chestii la vedere...

Ea se resemnă, dându-şi seama că reuşise să-l irite serios şi, ridicân-

du-se, îi făcu semn s-o urmeze.

— Hai să mâncăm, Daun! Ţi-am preparat ceva... surpriză...

Era în obiceiul ei să schimbe cu mare uşurinţă subiectul, iar Daunmen ştia prea bine că ar risca să vorbească de unul singur, aşa că îi acceptă îndemnul.

2.

O nouă zi obositor de plictisitoare se apropia de sfârşit, iar Daunmen nu reuşise să încheie decât două târguri: o vânzare şi o achiziţie. La urma urmei, monotonia aceasta ajunsese să-l deranjeze mai mult decât faptul că nu mai înregistra practic nici un profit. Erau clipe în care îşi dorea chiar să piardă mult, usturător; poate că un astfel de şoc ar reuşi să-l smulgă din starea de paralizie în care îl adusese propria afacere. Nu făcea decât să urmărească lenta scădere a economiilor sale, înghiţite de cheltuielile curente, din ce în ce mai reduse şi ele. Şi cu cât creditul său era mai mic, cu atât i se micşora libertatea de care dispunea pe piaţă.

Apelul pe linia personală îl readuse la realitate, desprinzându-l din plasa gândurilor negre.

— Ce faci, Daunmen, lâncezeşti? rosti chipul rotofei al lui Postec.

— Nu, tocmai mi-am triplat creditul, răspunse el, bine dispus de apariţia celuilalt.

— Asta ar trebui să faci, bătrâne, altfel ai să ajungi ca mine... Ies din afaceri! spuse sec şi veselia îi dispăru.

Daunmen aşteptă câteva clipe, apoi înţelese că nu-i o glumă şi simţi o apăsare, ca o lovitură venită din toate părţile.

— Cum aşa, Postec... Doar erai încrezător în şansa ta!

— Speranţele sunt una, iar realitatea-i altceva... Adevărul este că sunt pe zero!... Zero, pur şi simplu!... Aş putea s-o mai lungesc o perioadă de timp, în aşteptarea marii lovituri... Dar prefer să plec acum... Asta e!

— Bine, dar ce-ai să faci? Din ce o să trăieşti?

Postec evită răspunsul vreme de câteva momente, apoi zise cu glasul spăşit:

— Mi-am găsit un loc călduţ într-un consorţiu anonim din perimetrul 82F. O poziţie mediocră, nici prea mare, ca să n-am bătaie de cap, nici prea mică, pentru a nu zbura cu prima ocazie. Să nu mă întrebi cum am obţinut-o, că n-o să-ţi placă ce-ai să auzi!

Daunmen n-avea de gând să întrebe, venindu-i greu să-l vadă pe Postec, o fire deosebit de dinamică şi de independentă, înregimentat într-o maşinărie birocratică.

— Am apelat l-a unul din consilierii consorţiului, vorbi celălalt. În particular, adică... El mi-a aranjat angajarea...

— Înţeleg, corupţi sunt în orice loc, totul e să-i găseşti numai... Ce i-ai oferit în schimb?

— Nimic... Ce-aş putea eu să ofer?!

— Nu te credeam în stare de aşa ceva! zise Daunmen, gândindu-se la situaţia înjositoare de a cerşi ceva unui necunoscut.

— N-am avut ce să ofer... Aşa că m-am folosit de numele lui Orcam, spuse Postec şi, văzând uimirea celuilalt, continuă. Cred că tipul a verificat pe loc faptul că am fost coleg cu Orcam, dar, bănuiesc, n-a avut tupeul să-l caute şi să-l întrebe în mod direct dacă mă recomandă. Aşa că, neştiind dacă sunt sau nu prieten cu el, n-a putut să mă refuze şi m-a angajat...

— Bine... dar Orcam va afla în cele din urmă!

— E inevitabil... însă, până atunci, am un loc de muncă asigurat... şi sper că, din câte îl cunosc eu, Orcam va înţelege şi mă va acoperi... Nu spui nimic? Crezi că am făcut un lucru josnic, incalificabil, nu-i aşa?... Am călcat peste toate principiile pe care le preţuiam, aşa crezi?

Daunmen nu se obosi să răspundă şi renunţă chiar să-l mai privească.

— Ai dreptate, bătrâne, asta am făcut... Dar cel puţin am făcut-o elegant, zic eu, şi fără să încalc vreo lege... Am nevastă şi doi copii, Daunmen, nu mai sunt tânăr şi liber. Ce-ai dori, să cobor pe Pământ şi să mă arunc asupra oamenilor?... Nu vreau să fiu nevoit să fac aşa ceva...

Postec aşteptă un cuvânt sau măcar un gest din partea vechiului său coleg şi când înţelese că nu v-a primi nimic, continuă cu voce moale.

— Trebuie să mă mut urgent în 82F, cu familie cu tot... Când îţi trece supărarea, caută-mă!...

Deşi legătura se întrerupsese, Daunmen mai aşteptă o vreme. Ceva din interiorul lui spera că totul nu fusese decât o farsă, că Postec făcuse cea mai proastă glumă din viaţa lui. Ani de zile îl crezuse un prieten adevărat, singurul pe care şi-l permisese, iar acum plătea scump acest lux – un comerciant adevărat poate avea adversari, parteneri, dar foarte rar prieteni.

Ziua se încheiase pentru el. Plecă din sediul bursei şi porni lipsit de vlagă spre locuinţa sa. Se simţea mai epuizat ca în oricare altă zi pe care şi-o putea aminti.

— Am o afacere ideală, şefule! îi ţâşni în faţă un individ pe cât de dubios, pe atât de respingător.

— Lasă-mă-n pace! replică iritat Daunmen după ce clipa de surprindere trecu.

— E marfă a-ntâia! insistă necunoscutul şi înainte ca el să poată reacţiona îi transmise datele.

— Cum îndrăzneşti, nenorocitule! urlă Daunmen aproape ieşit din minţi şi celălalt, vizibil speriat, se retrase rapid, apoi dispăru în mulţime.

Reuşind cu greu să-şi tempereze tulburarea, Daunmen privi temător în jurul său şi figurile care-l urmăreau curioase nu-i inspirară nici un pic de încredere. Părăsi locul, conştient că agresorul era imposibil de găsit. Nu avea rost nici măcar să adreseze o plângere oficială, ar fi fost numai pierdere de timp. Cel mai mult îl deranja însă faptul că un necunoscut reuşise cu atâta uşurinţă să-i penetreze sistemul individual, aruncând în el cine ştie ce date nesigure, ori chiar mai rău, ceva viruşi de ultimul tip.

Trebuia să verifice urgent sistemul, apoi să caute ceva nou, mai performant. Problema siguranţei personale îl rodea din ce în ce mai tare şi, când ajunse acasă, Aniel aproape că nu-l recunoscu, aşa arăta de supărat.

— Dar ce-ai păţit, Daun?... Te simţi bine?...

El socoti că nu trebuia să-i povestească despre ce se întâmplase pe drum, nu era cazul s-o îngrijoreze şi pe ea. În schimb, nu putea ocoli plecarea lui Postec.

— Postec se mută în 82F... cu familia... definitiv, spuse cu greu, apoi, ghicind întrebarea mută, continuă. Şi-a găsit de lucru acolo, la o companie... Renunţă la afacerea sa... pentru totdeauna.

Aniel se aşeză alături de el şi-l privi compătimitoare.

— Înţeleg tristeţea ta, şi mie o să-mi fie dor de ei... dar nu are rost să exagerezi!... O să ţinem legătura în continuare, mai mult ca sigur.

Avea dreptate, nu în distanţă consta problema. Chiar dacă locuiseră ani de-a rândul în acelaşi cvartal, Daunmen se întâlnise efectiv cu Postec numai la ocazii deosebite, reţeaua asigurându-le un contact cvasipermanent, oriunde s-ar fi aflat. Iar asta era valabil şi pentru viitor. Numai că relaţia lor de amiciţie se încheiase o dată cu hotărârea lui Postec de a renunţa la tot ceea ce îi legase până atunci. Aniel însă nu trebuia să ştie toate acestea.

— De-abia aştept să vorbesc cu Lomen, zise ea gânditoare. Să-mi spună unde s-au mutat, cum s-au aranjat...

Se înţelegea foarte bine cu Lomen, soţia lui Postec, şi petreceau deseori ore întregi discutând, probabil mereu despre aceleaşi lucruri. Daunmen fusese cel care încurajase stabilirea unor relaţii trainice între cele două familii şi acum înţelegea că îi era imposibil să forţeze o ruptură. Cele două neveste cu greu ar fi acceptat aşa ceva.

— Nu mănânc acum, spuse el. Am ceva urgent de rezolvat.

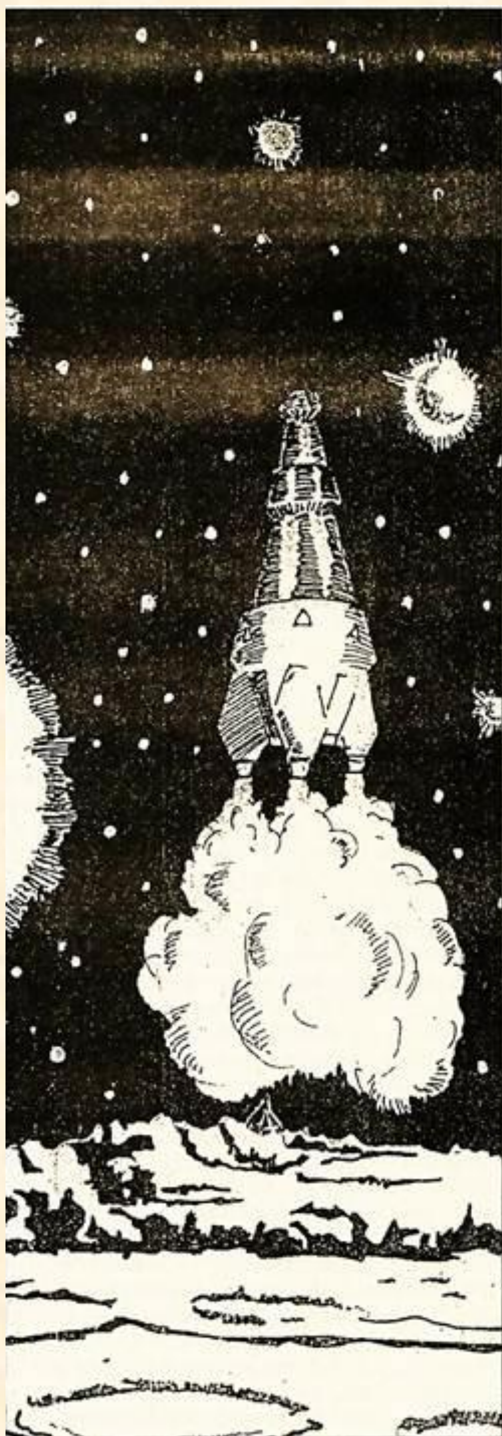
— Cum doreşti, Daun... Masa poate să aştepte, acceptă ea, conştientă de proasta dispoziţie a soţului său.

Intrat în camera lui de lucru, Daunmen se cuplă la reţea şi începu verificarea propriului sistem individual, căutând cu atenţie stricăciunile pe care ar fi putut să le provoace intervenţia brutală a necunoscutului care-l agresase.

Spre norocul său, nu se întâmplase nimic grav, dar, pentru mai multă siguranţă, rearanjă totul. Apoi începu să şteargă informaţiile primite, considerându-le total inutile. Se opri însă la un moment dat; cuprins de curiozitate. Oare ce-şi închipuia acel individ că poate vinde?

Cercetă rând pe rând şirurile de nume şi locuri, negăsind nimic interesant, aşa că reluă anularea, dar nu în mod automat. Voia să mai revadă totul încă o dată, ca să se asigure că nu-i scapă nimic.

Lichidase aproape în întregime, când un nume îi atrase atenţia. Îi părea vag cunoscut, neştiind însă de unde să-l ia. Îl izolă, şterse restul, apoi porni să caute prin reţea. La început adună informaţiile cu detaşare, ca într-un joc, apoi deveni intrigat de ceea ce afla, ca în final să nu-şi mai poată stăvili entuziasmul. Când consideră că a terminat, se simţi pe deplin

satisfăcut, pentru că se părea că norocul îi surâdea din nou.

Părăsi camera şi se duse direct în seră, unde soţia lui îngrijea tot felul de ciudăţenii biologice, lucru care constituia una din ocupaţiile ei favorite.

— Aniel, de mâine îmi schimb domeniul de activitate! anunţă el cu hotărâre.

— Văd că, într-adevăr, plecarea lui Postec te-a marcat serios, spuse ea înţelegătoare. Ce-ai de gând să faci?

— Mă voi ocupa din nou de achiziţia primară! Am să cobor pe Pământ!...

— Bine, dar... tu eşti comerciant serios... şi asta-i treabă de începător...

— Ştiu, Aniel, doar cu asta am pornit şi eu... şi m-am descurcat destul de bine, crede-mă!

— Dar riscurile sunt mult mai mari astăzi... Chiar tu vorbeai despre asta... E dificil să faci o evaluare corectă pe teren. N-ar fi mai simplu să-mi caut eu ceva de muncă...

— Nici să nu te gândeşti, Aniel!... Mâine voi merge pe Pământ!... La vremuri dure se cer măsuri radicale, încheie el, neînţelegând rezistenţa nevestei sale.

— Daun, fă cum crezi tu că e mai bine! zise ea împăciuitoare, îmbrăţişându-l.

El îi răspunse cu căldură şi rămaseră aşa, împreună, multă vreme. Pentru spiritul lui de comerciant, şansa mult aşteptată apăruse, în sfârşit.

3.

Daunmen achiziţionase ce-l mai performant multitester mobil pe care-l găsise pe piaţă şi trebuia să recunoască faptul că, de la ultima sa coborâre, genul acesta de aparate evoluase sensibil. Cu atât mai mult îi va fi de folos de data aceasta.

Îşi confecţionase o înfăţişare cât mai adecvată cu locul în care se afla ţinta lui şi, în umbra serii târzii, reuşi cu uşurinţă să treacă neobservat. Vântul puternic şi umed al toamnei înaintate alungase majoritatea oamenilor de pe străduţele întortocheate ale micului oraş de provincie.

Nevoit să meargă efectiv pe jos, comerciantul îndura cu stoicism epuizantul efort fizic. Uitase cea mai mare parte din tranzacţiile pe care le încheiase aici, în schimb îşi amintea foarte clar senzaţia contactului ferm cu solul, pe care-l simţea la fiecare pas. Aşa ceva nu se şterge din memoria

nimănui, oricât timp ar trece.

În capătul drumului îşi făcu apariţia un individ care, ducând cu mare greutate povara unei sticle ce-i atârna în mână, se legăna nesigur, înaintând în salturi. Imediat în urma lui se profilară două umbre şi Daunmen tresări la vederea lor. Nu putea să se înşele, aceia nu erau oameni obişnuiţi! Nu erau oameni, ci nişte prădători feroce, vânători fără milă, cea mai de jos speţă desprinsă din neamul comercianţilor.

Se gândi c-ar trebui să intervină, să acţioneze cumva, dar nu găsi energia necesară. Se lipi de cel mai apropiat perete, sperând că va scăpa neobservat, şi aşteptă încremenit să se producă inevitabilul.

Urmăritorii îl ajunseră pe beţiv şi, năpustindu-se asupra lui, îl doborâră cu uşurinţă. Bărbatul ţipă lung, înfiorător, şi continuă să se zbată şi după ce atacatorii se retraseră în grabă, mulţumiţi de captură. Urletele disperate ale victimei care, smucindu-se bezmetic, stătea în mijlocul străzii, se loviră de un grup – patru bărbaţi şi o femeie – ce venea de după colţul apropiat. Nu observaseră nimic din cele întâmplate şi când nefericitul se repezi spre ei spumegând de furie, se feriră cu silă din calea lui, lăsându-l să se piardă în spatele zidurilor mohorâte.

— I-a luat băutura minţile, spuse înfundat unul dintre cei patru.

— Domnul să-l aibă-n pază, nefericitul! răspunse femeia, apoi îşi văzură de drumul lor trecând pe lângă Daunmen fără să-i acorde nici cea mai mică atenţie.

Rămas singur în întunericul apăsător ce coborâse între timp peste oraş, comerciantul păşi nesigur pe pavajul grosolan. Activase ani buni pe Pământ şi, deşi auzise deseori povestindu-se despre situaţii ca aceasta, niciodată nu mai fusese martor la aşa ceva. Iar acum, la prima coborâre după atâta vreme, într-un loc atât de obscur, nimerise drept în calea hoţilor, fapt care demonstra că piaţa neagră şi fărădelegea deveniseră mult mai puternice decât îşi închipuise el.

Trecând peste starea de greaţă ce-i fusese provocată, Daunmen verifică harta memorată în sistemul individual, apoi îşi reluă drumul. Nu mai avea mult până la ţintă şi, cu puţin noroc, spera să nu mai fie nevoit să mai asiste la un atât de barbar spectacol, pentru care simţea o deosebită ruşine. În fond, jefuitorii erau semenii lui, răspunderea faptelor acestora căzând şi asupra sa. Decăderea lor îl murdărea şi pe el.

Alungă totul din minte când ajunse în faţa casei căutate. Se asigură că nu e nimeni prin preajmă, apoi se strecură înăuntru cu o îndemânare îndelung exersată. Ghidându-se după singura sursă de lumină care hărţuia bezna din clădire, urcă la etaj, acolo unde, într-o odaie modestă, bătrânul

înţelept stătea aplecat peste masa grea, acoperită de cărţi vechi şi hârtii. Focul din soba mică, de tablă, se stinsese şi doar câţiva bulgări de jar mai mocneau neputincioşi.

Deşi era celebru printre ai săi şi ar fi putut să ducă un trai mult mai bun, omul se retrăsese în acest loc sărăcăcios, mânat de modestia care-l caracteriza. Daunmen îi cercetase cu mare grijă trecutul, nereuşind să-i găsească nici o pată. Datele spuneau că rămăsese orfan încă din adolescenţă, părinţii pierind într-un incendiu ce le distrusese tot avutul, el însuşi scăpând cu greu din flăcări şi rămânând stigmatizat de foc pentru tot restul vieţii. Dusese un trai plin de privaţiuni până reuşise să-şi termine studiile şi să se facă remarcat prin realizările sale. Nu-şi întemeiase niciodată o familie, dedicându-şi existenţa celor sărmani, ajutând pe cei în suferinţă ori de câte ori îi stătuse în putere. Opera sa ştiinţifică şi literară era acum apreciată de toţi învăţaţii lumii, iar nenumăraţii lui discipoli se străduiau să-i continue munca.

Mai cercetă încă o dată indicaţiile testerului şi, pe deplin mulţumit, se apropie cu grijă de clientul său. Aplecându-se uşor, privi peste umărul acestuia la versurile ce le aşternea pe hârtie şi, mai mult ca oricând, se convinse că nu se înşelase. Acest om îi putea rezolva problema.

Tresărind, bătrânul îi sesiză prezenţa şi sări în picioare, înspăimântat, în timp ce comerciantul se retrase, plutind aproape.

— Dispari, piază rea! se răsti omul, făcându-şi, larg, semnul crucii.

Daunmen rămase încurcat o clipă, după care zâmbi cu blândeţe.

— Ei, nu mă lua aşa!... E o confuzie la mijloc, crede-mă! vorbi el descoperindu-şi chipul în întregime. Uite, vezi?...

— Nu forma contează, necuratule, ci ceea ce eşti cu adevărat! Pe mine nu mă poţi înşela! spuse el îndreptându-şi trupul obosit. Nu mă tem de tine, pentru că Domnul îmi stă alături...

— E o greşeală la mijloc, te asigur!... Eu n-am de-a face cu iadul, nici cu raiul, nici cu orice altceva îţi trece ţie prin cap... Sunt un comerciant... un om de afaceri, dacă vrei.

Celălalt îl privi pieziş, neascunzându-şi neîncrederea.

— Nu te apropia!... Ştiu prea bine ce-ţi poate pielea, sunt prea bătrân ca să mă poţi îmbrobodi!... Ai venit să mă încerci acum, în pragul morţii...

— Te rog, nu e cazul!... Dar dacă tot ai adus vorba de moarte, eu zic c-ar fi mai bine să trecem la afaceri... Să mă prezint mai întâi, aşa e politicos şi cinstit, pentru că eu ştiu totul despre tine. Mă numesc... Daunmen şi sunt destul de cunoscut... însă nu aici, printre oameni, ci în tagma comercianţilor independenţi...

— Oricum ţi-ai zice, tot spurcat rămâi!

— Haide, omule!... Mă aşteptam să fii ceva mai cooperant, doar nu eşti un oarecare!... Îţi spun pentru ultima oară: nu sunt nici dracu', nici ta-su, nici mă-sa!... N-am nici o legătură cu chestiile astea religioase... Sunt independent, pricepi?

Bătrânul dădu din cap a îndoială, ceea ce îi provocă lui Daunmen un acut sentiment de deziluzie.

— Uite, să ne înţelegem!... Am venit până aici – şi crede-mă că nu mi-a fost foarte la îndemână – ca să încheiem un târg cât se poate de cinstit. Dacă n-aş fi fost convins că îi nevoie de aşa ceva, nu m-aş fi obosit să bat atâta drum!

— Şi ce târg vrei să încheiem? întrebă celălalt suspicios, sprijinindu-se cu o mână de masă.

— Foarte simplu: îţi îndeplinesc orice dorinţă în schimbul sufletului tău...

— Aha!... Îţi dai arama pe faţă, spurcăciune! zbieră omul ridicând pumnul.

— Nu începe iar!... Credeam că ne-am înţeles...

— Niciodată!... Niciodată nu-mi voi vinde sufletul, pentru nimic în lume! răcni plin de furie bătrânul.

— Exagerezi, omule! Am văzut mii ca tine şi crede-mă când îţi spun că orice suflet îşi are preţul lui... Doar cu asta mă ocup, cu asta fac afaceri, zise Daunmen din ce în ce mai dezamăgit. Uitase cât de neâncrezători pot fi muritorii de rând.

— Da?! Fiecare are preţul lui, zici?... Foarte bine!... Iată care e preţul meu; bunăstarea întregii omeniri acum şi pentru totdeauna: iar tu să nu-ţi mai arăţi faţa necurată până la sfârşitul sorocit de Făcătorul lumii!... Îţi convine?

— Omule, încăpăţânat mai eşti! spuse comerciantul decepţionat, întrebându-se dacă adoptase tehnica cea mai potrivită de negociere. De câte ori să-ţi repet că n-am treabă cu Dumnezeul tău?!... Cere-i lui astfel de lucruri, la mine vino cu ceva rezonabil!

— Mă rog în fiecare zi pentru bunăstarea noastră!

— Şi foloseşte la ceva? nu se putu abţine Daunmen să întrebe.

— Orice rugăciune foloseşte! Doar bunătatea Celui de Sus ne apără de răul tău...

— Mă bucur pentru tine, dar pricepe o dată că mă lasă rece toate astea... Credinţa ta e foarte bună pentru tine, însă eu nu am nimic de-a face cu ea... Ascultă-mi propunerile, mai bine, insistă Daunmen, sesizând o uşoară

relaxare a clientului său. Vrei bani, mai mulţi decât îţi poţi închipui?... Vrei mai multă faimă?... Vrei sănătatea pierdută şi vigoarea tinereţii?...

— Nu-mi trebuie nimic!... Am bani, atâţi câţi îmi sunt necesari... Umila mea muncă e apreciată mai mult decât merită... Iar dacă trupul mi s-a şubrezit peste măsură, nu-i nici o supărare... Domnul va hotărâ, când îmi va sosi sorocul... Vezi, piază rea, că n-ai cu ce să mă prinzi?

Comerciantul tăcu câteva clipe, apoi reluă sigur de sine:

— Trebuie să fie ceva ce-ţi doreşti!... Ceva care îţi lipseşte... Gândeşte-te bine, cere şi eu am să-ţi îndeplinesc...

— Nu vreau nimic de la tine! se răsti omul. Pleacă odată, n-auzi?!

Daunmen nu se lăsă intimidat şi, apropiindu-se încet, puse pe colţul mesei o carte de vizită acoperită numai de literele mari ce formau numele său. După care vorbi din nou, privindu-l fix în ochi pe bătrân.

— Nu mă grăbesc, pot reveni oricând doreşti... Trebuie doar să te gândeşti la mine şi-am să vin. Nu chiar imediat, dar am să vin...

— Pleacă şi nu te mai întoarce în veci, blestematule!

— Gândeşte-te bine, dar nu prea mult, spuse comerciantul fără să-l ia în seamă. În halul în care eşti, nu mai ai mult timp la dispoziţie...

— Ce vrei să spui?! tresări omul, albind la faţă. Ştii când am să mor?... Spune!

— Hei, calmează-te! zâmbi Daunmen, conştient că vorbele lui îşi făcuseră efectul. În primul rând, că n-ar fi etic să-ţi spun ziua şi locul morţii... în al doilea rând, nici nu pot aprecia cu atâta precizie – tu tot continui să mă iei drept cine nu sunt... Dar m-am interesat de starea sănătăţii tale... şi pot să-ţi spun că o mai duci cam şase luni. Poate chiar un an întreg, dacă renunţi la orice efort...

— N-am să renunţ la munca mea, orice s-ar întâmpla!... Mai am atâtea de făcut!

— Tu hotărăşti!... E dreptul tău şi-l respect, dar nu uita că timpul nu-ţi e prieten, încheie comerciantul, retrăgându-se apoi în linişte. Mai zăbovi puţin pentru ca, neobservat, să-l urmărească pe bătrân cum îi ridică de pe masă cartea de vizită.

Clientul muşcase momeala şi senzaţia de mulţumire pe care Daunmen o încerca mergând prin noaptea rece şi jilavă îi amintea de vremurile bune de altă dată. Poate că la început se îndoise de şansele sale, dar acum era convins că îi va reuşi afacerea. Numai o mică parte din tranzacţii se încheiau la prima negociere, majoritatea necesitând două, trei sau chiar mai multe runde de discuţii. Important era faptul că 99,9% din oameni cedau, mai devreme sau mai târziu, ispitei de a-şi vedea îndeplinite cele mai adânci

dorinţe.

4.

Intră în casă bine dispus, nerăbdător să-i povestească totul nevestei sale, dar se opri surprins să constate că nu era singură.

— Te-ai întors? spuse Aniel vizibil încurcată, îl cunoşti pe Metonim, nu-i aşa?

— Sigur că ne cunoaştem, vorbi musafirul. Ne ştim de multă vreme...

— Da, de mulă vreme, încuviinţă Daunmen deloc încântat, pentru că individul îi fusese antipatic dintotdeauna. Rareori avusese de-a face cu el, şi numai cu totul întâmplător, Metonim având o reputaţie proastă. Se bănuia că are legături strânse cu lumea interlopă.

— Vă rog să mă scuzaţi, dar eu trebuie să plec, se uită acesta pe rând la cei doi soţi. Mi-a făcut o deosebită plăcere să vă revăd!

— Şi nouă, răspunse Aniel conducându-l spre ieşire.

Daunmen îi urmări nemişcat, încercând să-şi ascundă iritarea. Se tot întreba ce anume aveau ce-i doi de împărţit încât să necesite o întrevedere personală.

— Metonim îmi povestea despre afacerile sale, zise uşor nesigură Aniel, după ce se întoarse.

— Despre cele curate sau despre cele murdare? o chestionă el sarcastic.

— Nu începe iar, Daun!... Dacă o afacere nu se derulează prin intermediul bursei, nu înseamnă neapărat că este ilegală!... Îmi dau seama că eşti obosit şi supărat, însă nici eu nu sunt dispusă să ascult în permanenţă exagerările tale...

— Nu exagerez deloc, Aniel!... Nici nu ştii pe ce lume trăieşti!... Chiar acum am fost martor, acolo jos, la un jaf oribil! Ce poate fi mai josnic şi mai primitiv decât atacarea unui om lipsit de apărare?!...

— Îmi pare rău, n-am ştiut că...

— Şi toate astea se întâmplă numai pentru că cei ca Metonim – bunul tău prieten Metonim cumpără astfel de marfă pentru a o distribui pe piaţa neagră!

Aniel îl îmbrăţişă, apoi îi spuse cu blândeţe:

— Linişteşte-te, Daun!... îmi pare nespus de rău pentru ce ţi s-a întâmplat... dar astfel de lucruri se întâmplă dintotdeauna. Te rog, nu mai lua totul aşa de personal!

— Nu e vorba numai de mine! se desprinse el cu consternare. E vorba de noi toţi, comercianţii... Nu vezi că simbioza noastră multimilenară cu pământenii a început să degenereze într-o parazitare fără scrupule, iresponsabilă şi total incontrolabilă?!

— Dar nu toţi privesc astfel lucrurile... Pune-te în locul celor care n-au fost la fel de norocoşi ca noi!... Ei nu trebuie să trăiască? Foametea e o realitate pentru foarte mulţi. Chiar tu te plângi mereu de halul în care a ajuns piaţa oficială...

— Asta nu schimbă situaţia cu nimic, din păcate. Foametea şi disperarea ating din ce în ce mai mulţi comercianţi şi dacă populaţia continuă să crească în ritmul ăsta, ne îndreptăm spre un dezastru sigur... Dar nu distrugerea oamenilor e soluţia! Ei sunt singura noastră sursă de existenţă şi n-o să le supravieţuim prea mult. Toate proviziile de hrană nu ne-ar ajunge decât trei-patru ani...

— Poate că vom găsi o altă lume populată, insistă ea. De ce eşti atât de pesimist?!

— O altă lume, spui? Uiţi că, în afară de civilizaţia noastră, asta este doar a doua cunoscută?... Uiţi dezastrul de pe Anakron, milioanele de suflete care au pierit, chinurile lor şi anarhia generalizată în care au ajuns? Nu vezi că istoria tinde să se repete?!

— De data asta nu va fi aşa...

— Câtă naivitate!... Tot aşa va fi, poate chiar mai rău... Şi nu cred c-o să avem iarăşi şansa de a găsi în ultima clipă o nouă lume, un alt Pământ, încheie el.

Tăcură o vreme, amândoi îngânduraţi, neştiind cum să aplaneze disputa. Foarte rar se certaseră de-a lungul căsniciei şi Daunmen simţea că niciodată nu se plasaseră pe poziţii atât de diferite.

— Vrei să mâncăm? rupse Aniel liniştea.

— Desigur, acceptă el, urmând-o în camera largă, în care obişnuiau să servească masa.

Mâncară încordaţi, distanţi, lipsiţi de poftă. Fără să vrea, Daunmen se întrebă ce provenienţă are hrana lor. Cât de legală era sursa ei? Câţi trebuiseră să sufere pentru ca ei s-o aibă la dispoziţie?

— Creditul nostru a scăzut dramatic... E cazul să-mi găsesc ceva de lucru, anunţă ea sec, făcându-l să tresară.

— Iar începi?!... Nu trebuie să lucrezi, curând se vor rezolva problemele noastre, se opuse el, sperând ca vorbele lui să spună adevărul.

— Şi dacă nu va fi aşa?... Metonim mi-a făcut o ofertă rezonabilă şi cred c-am să accept...

— Metonim!... Doar ţi-am explicat cu ce se ocupă individul ăsta, Aniel!... Nu e nevoie să intri într-o astfel de mizerie! Ne vom descurca noi, într-un fel sau altul... Ne vom muta într-o locuinţă mai mică, dacă trebuie... Dacă va fi nevoie, vom da copiii într-un program social...

— Niciodată! răcni Aniel sărind în sus, de-a dreptul furioasă. Cum poţi să spui aşa ceva?!... Nu te mai recunosc, Daunmen! Ştii doar cât m-am chinuit în tinereţe într-un astfel de program!... Copiii mei n-o să ajungă niciodată la mila altora, niciodată! Sunt gata să fac orice pentru asta!... Orice!

Ieşi fără să-i mai arunce nici măcar o privire, lăsându-l perplex. Daunmen atinsese, fără să vrea, punctul cel mai sensibil al soţiei lui, şi acum regreta amarnic. Ar fi fost şi mai neplăcut pentru el dacă n-ar fi fost plecaţi de acasă copiii. Copiii pe care Aniel îi iubea fără limite, necondiţionat. Şi el îi îndrăgea, considerându-se împlinit prin existenţa lor, însă pentru ea simbolizau însăşi sensul vieţii sale. Ea avusese întotdeauna iniţiativa în această privinţă, mai ales după Salis, cel de-al patrulea, numărul de copii neobişnuit de mare nesperiind-o deloc.

Probabil că lipsa de activitate o făcuse să dorească o familie numeroasă, care pentru el constituia acum o povară, chiar dacă nu-i plăcea să recunoască. Se simţea ruşinat de modul în care ajunsese să gândească, dar situaţia lui critică îl adusese aici. Se vedea nevoit să mizeze totul pe reuşita tranzacţiei cu bătrânul pământean.

Nu mai avea chef de mâncare, aşa că plecă după Aniel, sperând s-o împace în vreun fel. O găsi în seră, dar renunţă să-i mai vorbească. Nu prea ştia ce să-i spună, se temea să nu se certe din nou.

Daunmen se întrebă dacă nu cumva greşise când o încurajase să ducă o viaţă casnică. Poate că ea îşi dorise altceva şi acum, când îl simţea slab, încerca să se impună. Mai erau şanse ca lucrurile să revină la normal, însă totul depindea de hotărârea unui moşneag.

5.

Ningea cu fulgi mari, ce se unduiau în bătaia vântului asemeni unor frunze. Senzaţia de frig pe care Daunmen o simţea tot mai puternic nu era egalată decât de disconfortul înaintării prin nămeţi. Nimeni nu se mai opunea iernii, în miez de noapte, în afară de el.

Trecuseră multe zile de aşteptare tensionată, într-o mocnită stare de conflict cu soţia sa. O vreme comerciantul se temuse ca nu cumva să-i

sufle altcineva afacerea ori, chiar mai rău, ca bătrânul să nu fie jefuit. Aşteptarea se dovedise lungă dar folositoare, pentru că omul îl chemase în cele din urmă. Şi în mod cert era dispus să cedeze.

Răsuflă uşurat când intră în casa veche, lăsând gerul pătrunzător în urma sa. Înaintă pe nesimţite spre omul care-l aştepta sus, în aceeaşi cameră. Pătrunse fără să fie observat de clientul lui, care scria aplecat peste masă.

Focul ardea mocnit în sobă, iar o candelă pâlpâia slab sub un crucifix de curând fixat pe peretele opus uşii. Se părea că pământeanul dorise să-şi ia toate măsurile de siguranţă.

Amuzat, Daunmen se strecură până în dreptul aranjamentului protector.

— Vezi? vorbi el atrăgând atenţia celuilalt care, lăsând foaia ce-o avea în mână, se întoarse spre el şi-l privi speriat.

— Ai venit?... Cum ai intrat?

Comerciantul zâmbi cu superioritate, după care se apropie şi se aşeză pe colţul mesei, spre groaza bătrânului.

— M-ai chemat?... Iată-mă!... înţeleg că te-ai mai gândit la oferta mea...

— Da, m-am gândit... Susţii în continuare că nu eşti diavol?

— Of!... Speram că am depăşit faza asta...

— Atunci ce fel de fiinţă eşti?

— Îţi repet: sunt un comerciant. Noi facem afaceri cu suflete; eu îl iau de la tine, apoi îl revând altuia. Cu ce obţin pe el plătesc serviciile pe care mi le ceri şi, dacă totul merge bine, obţin şi un profit. E foarte simplu, nu crezi?

— Adică sufletul meu nu va ajunge în rai... ori în iad? insistă bătrânul.

— Din câte cunosc eu, majoritatea sufletelor voastre ajung la noi, pe piaţă. Mie, personal, mi-au trecut prin faţă zeci de mii, la bucată sau angro... n-are prea mare importanţă.

— Înţeleg...

Slăbindu-şi încordarea, omul se sprijini de spătarul scaunului şi acesta scârţâi lung, făcându-l până şi pe Daunmen să tresară. Mulţumit de modul în care se prezenta situaţia, acesta vorbi:

— Deci, ce-ţi doreşte inima?... Spune-mi!

— Am început câteva lucrări pe care aş vrea să le duc la bun sfârşit...

— Aşa... Şi vrei să te ajut eu?

— Nu, nu-i nevoie!... Mi-ar trebui însă timpul necesar ca să le termin...

Cum se aşteptase la o astfel de cerere, comerciantul rânji înţelegător.

— Şi cât timp ţi-ai dori?

— Păi, douăzeci de ani? încercă bătrânul.

— Douăzeci... O să te dezamăgesc, probabil, dar chiar douăzeci de ani nu pot să-ţi ofer, răspunse Daunmen şi, sesizând reacţia celuilalt, reluă grăbit. Trupul îţi e prea şubrezit, iar eu, aşa cum ţi-am spus, nu sunt Dracu' şi, cu atât mai puţin, Dumnezeu. Dacă m-ai fi căutat mai demult, ar fi fost altceva... Acum, tot ce pot să-ţi promit se rezumă la circa zece ani.

— Zece ani?... Numai zece?!

— Ce vrei, asta-i situaţia!... Dar vor fi zece ani de viaţă adevărată, sănătoasă, fără restricţii...

Vizibil deziluzionat, omul clătină încet din cap, şoptind:

— Nu merită...

— Vei fi ca nou, chiar dacă nu ţi se va schimba radical înfăţişarea... Vei avea forţa şi vigoarea unuia de douăzeci de ani. Pot să-ţi îndepărtez cicatricile de pe faţă...

— Lasă-le acolo unde sunt! se aprinse celălalt. N-am nevoie de nimic de la tine, poţi să pleci!

Daunmen se ridică încet, sperând să nu i se bănuiască neliniştea.

— Nu te pripi!... Cere-mi şi altceva...

— Nu, nu merită!... Dispari! Du-te odată!

Surprins de întorsătura nedorită pe care o luase discuţia, Daunmen se îndreptă spre ieşire, încercând să-şi dea seama unde şi cu ce greşise.

— Ar mai fi ceva, vorbi bătrânul şi comerciantul se relaxă brusc, conştient că partida nu era pierdută.

Urmară câteva momente de tăcere, după care omul continuă:

— E vorba de o femeie...

— Vrei dragostea ei? Nimic mai simplu!

— Nu!... E mult mai tânără... şi foarte frumoasă... Nu vreau dragostea ei, ci vreau să-i asiguri o viaţă fericită şi plină de succese.

Nu anticipase o astfel de solicitare şi, pentru a trage de timp, Daunmen încercă să afle despre cine e vorba.

— Cum o cheamă?

— E una din elevele mele, Isabel... E atât de deşteaptă, la numai douăzeci şi trei de ani!

Comerciantul evaluase între timp costurile la care îl supuneau cererile clientului şi constatase cu neplăcere că îi acopereau întreg creditul de care mai dispunea, împingându-l spre asumarea unui risc deosebit de mare: falimentul imediat. Dar trebuia să fie optimist de data asta şi să spere că beneficiile obţinute din afacere aveau să-l scoată din impasul de moment.

— Ţi se pare rezonabil cincizeci de ani, de aici înainte, lipsiţi de griji materiale şi plini de satisfacţii pe plan personal şi pe plan profesional?... Adică familie fericită... şi o recunoaştere generală a realizărilor?... E maximum posibil!

Daunmen îşi urmări clientul cu nelinişte bine disimulată, aşteptând răspunsul de care-şi legase soarta.

— Da... E rezonabil...

— Perfect!... Înseamnă că ne-am înţeles: sufletul tău în schimbul a zece ani pentru tine şi o viaţă fericită pentru protejata ta. Vezi că n-a fost aşa greu?!

Bătrânul mormăi în barbă ceva ininteligibil, nu foarte încântat de înţelegere, dar comerciantul nu-l luă în seamă.

— Trebuie să-ţi precizez încă ceva!... Târgul nostru este absolut confidenţial, reţine!... Orice scăpare din partea ta va duce la anularea lui... adică pierzi toate avantajele câştigate prin contractul dintre noi.

— Pricep... Semnez o hârtie, ceva?

— O, nu!... Astea-s basme, nu mai folosim de mult aşa ceva! Acordul ambelor părţi e suficient. O clipă, te rog! zise Daunmen, verificând încă o dată indicaţiile aparatului care-i arătau că totul e în ordine. Deci, facem târgul? Eşti hotărât?

Pământeanul încuviinţă cu o mişcare uşoară a capului, chipul său trădându-i încordarea la care era supus.

— În regulă, s-a făcut! anunţă comerciantul fără să-şi mai ascundă satisfacţia.

— Gata?!... Nu simt nimic, prinse glas celălalt.

— Bineînţeles că nu simţi nimic!... Aşa e şi normal... Numai când se face prin forţă, extragerea sufletului provoacă suferinţe groaznice şi traume ireparabile – de cele mai multe ori pierderea sănătăţii mintale. Când însă există acordul ambelor părţi, extragerea sufletului e o operaţie la fel de simplă ca, de exemplu, extirparea apendicelui... sau a unei măsele de minte...

— Deci sunt tot eu?!...

— Desigur!... Şi beneficiezi de toate câte ţi-am promis... Nu te încurcă deloc faptul că sufletul tău e la mine, aici, în acest aparat...

— A încăput acolo?! E atât de mic? deveni brusc interesat omul.

Daunmen râse încet de uimirea acestuia şi, agitând multitesterul prin aer, răspunse cu un ton didactic:

— A încăput!... Nu dimensiunile fizice contează – ele sunt relative. Important este conţinutul... Primează calitatea... Şi, nu c-aş vrea să te flatez, un suflet ca al tău se întâlneşte destul de rar!

Scărpinându-şi barba albă şi încâlcită, înţeleptul privi iscoditor spre interlocutorul său, nehotărât dacă să vorbească sau nu.

— Mă întreb, zise el în cele din urmă, ce faci tu... ce faceţi voi cu sufletele noastre?... De ce ni le cumpăraţi, de fapt? La ce vă folosesc?...

— Păi, nu-i evident?... Cu asta ne hrănim!

Cuprins de stupoare, omul înghiţi în sec, încercând în zadar să scoată ceva pe gură. Surprins şi totodată amuzat de reacţia acestuia, comerciantul luă paharul pe jumătate plin cu apă de pe masă, apoi i-l întinse. După ce-l goli până la fund şi-l aşeză la loc, bătrânul reuşi să grăiască.

— Vrei să spui că poţi să-mi mănânci sufletul aici, de faţă cu mine?

— Ei, nici chiar aşa!... Nu mai consumăm de foarte multă vreme hrană crudă. Şi nu înţeleg de ce te miri!... Voi cum procedaţi cu carnea ori cu legumele?... Ţi-am spus că voi revinde sufletul tău. Altcineva se ocupă de prepararea mâncării... Există marfă de diferite sortimente... diferite calităţi... şi o mare diversitate de gusturi... Noi posedăm simţuri şi capacităţi care vouă vă lipsesc cu desăvârşire.

— Înţeleg, zise celălalt continuând să rumege ideea. Suntem pentru voi precum o turmă de vite într-un ţarc... Aşa-i?... Ne furnizaţi diverse lucruri şi, în schimb, ne luaţi sufletele... Ne mulgeţi ca pe vaci...

— Mda, e un mod de a vedea faptele, râse Daunmen la auzul insolitei comparaţii, ce arăta că pământeanul avea, dacă nu o minte sclipitoare, cel

puţin un bun simţ al umorului.

— De când sunteţi aici? continuă acesta. Sunteţi mulţi?

— Ne aflăm în apropierea Pământului încă de pe vremea când oamenii vânau animalele cu pietre şi bâte. Iar în ceea ce priveşte numărul nostru, suntem mult mai puţini decât voi, oamenii. De fapt, populaţia comercianţilor este într-o strânsă corelaţie cu a voastră... Cred că ţi-e clar că interesul nostru e ca pământenii s-o ducă cât mai bine!... Cum spuneai tu, e în interesul nostru să avem vaci grase şi sănătoase, sfârşi el într-un hohot de râs.

— Atunci, de ce o ducem aşa de prost?! insistă bătrânul, deloc amuzat. Nimeni nu se vaită de prea mult bine pe-aici...

— Ei, asta nu e numai vina comercianţilor!... Prima tranzacţie efectuată aici, intrată în istorie de altfel, a constat în schimbul dintre un primitiv care a căpătat un arc cu săgeţi, şi un strămoş de-al nostru care a primit sufletul respectivului. Arma a adus mult bine oamenilor pe plan general, dar şi mult rău pe plan personal.

— Pricep, orice lucru are două feţe... Să înţeleg că toate descoperirile noastre, bune şi rele, vi se datorează?

— Ei, nu chiar toate!... Marea majoritate... Şi nu întotdeauna în mod direct... Dar îţi repet, agresivitatea voastră naturală joacă un rol esenţial în evoluţia omului... Nu vă putem impune dorinţele, ele vă aparţin în întregime. Şi, chiar dacă avem noi legi care interzic tranzacţiile cu efecte periculoase, apar deseori persoane care să le eludeze... Conflictele şi dezastrele ne aparţin în egală măsură, asta-i realitatea!

Înţeleptul se aşeză descumpănit pe scaun şi, luând în mână una din paginile răspândite pe masă, se întrebă:

— La ce-i bună atâta muncă?

Apoi, luminându-se la faţă, exclamă:

— Văd mult mai bine!

— Bineînţeles! aprobă Daunmen. Contractul a intrat în vigoare. Poţi să-ţi dai seama că durerea de spate ţi-a dispărut. La fel şi slăbiciunea din picioare... iar răsuflarea ţi-e mult mai uşoară. Dacă nu mă înşel, chiar în aceste clipe, tânăra şi frumoasa Isabel compune, mânată de o inspiraţie năvalnică, un poem... E bazat pe una din ideile tale...

— Incredibil!... Sunt iar în putere! continuă să se minuneze pământeanul.

— Dacă te răzgândeşti vreodată, se poate rezolva şi problema cu faţa ta... Intră în preţ...

— Nu, nu-i nevoie...

— Cum vrei!... Oricum, cheamă-mă dacă vrei să mai stăm de vorbă,

continuă comerciantul, căruia omul îi devenise simpatic. Sau dacă ai să-mi vinzi vreun pont, ceva...

— Nu vreau să te mai văd! refuză categoric celălalt, ridicându-se şi indicând ferm uşa.

— Cum doreşti! zise uşor dezamăgit Daunmen, îndreptându-se spre ieşire.

— Încă ceva, îl opri înţeleptul. Când voi muri... aş vrea să fie o moarte rapidă, uşoară... Se poate?

— Desigur!... Ce-ai zice de un infarct? Îţi convine?

— Da... un infarct e bun...

Părăsindu-şi clientul, Daunmen se trezi din nou în frigul nopţii, învăluit rapid de zăpada ce cobora nestăvilită de zile întregi. Nu-i plăcuse niciodată iarna terestră şi nu avea de gând să-i mai încerce gustul.

6.

Nerăbdarea îl gonise de acasă, unde prezenţa lui Aniel îi creştea starea de tensiune. Nu-i dăduse detalii despre afacerea din ziua precedentă, impunându-şi răbdare până la obţinerea unui rezultat clar. În plus, nu mai regăsiseră starea de înţelegere perfectă care îi unise până atunci. Daunmen nu reuşea să-i mai comunice gândurile sale, de teamă să nu provoace iar o dispută. Îi lipseau energia şi abilitatea de a se certa cu nevastă-sa, pentru că toată viaţa fusese obişnuit ca ea să-i aprobe orice acţiune. În mod evident, greşise, dar acum era prea târziu să schimbe lucrurile. Mai era şi altceva, nelegat de partea materială, care intervenise între ei. Ceva greu de definit pentru el. Aşa că preferase să amâne orice discuţie, aşteptând confirmarea reuşitei sale: o afacere excelentă şi un câştig pe măsură.

Imediat după ce părăsise Pământul, mersese la Oficiul de Expertiză al Bursei şi avizase tranzacţia făcută cu bătrânul om, înregistrată anterior în mod automat prin reţea, apoi ceruse verificarea sufletului achiziţionat. Achitase taxele necesare, conform contractului, lăsând grija respectării acestuia în seama serviciului de resort. Privise cu resemnare cum creditul său devine nul, neîndrăznind să se gândească c-ar putea rămâne aşa pentru totdeauna.

Acum aştepta rezultatul expertizei, plimbându-se pe arterele aglomerate ale cvartalului, privind cu detaşare mulţimea de comercianţi ce traversa zona. Specialiştii de la Oficiul de Expertiză erau foarte meticuloşi, iar până

la ora fixată de ei mai era ceva timp. Daunmen îşi păstrase cuplat sistemul individual, pentru a putea fi apelat în orice clipă.

Cei mai mulţi dintre trecătorii care roiau în jurul său nu lăsau o impresie prea bună; unii arătau chiar deplorabil, semn că recesiunea făcea ravagii. Afacerile se dovedeau tot mai periculoase şi rândurile perdanţilor deveneau tot mai groase. Deşi el evita să se identifice cu situaţia lor, numai vederea acestora îi sporea considerabil starea de încordare care-l stăpânea.

— Merg prost afacerile în ziua de azi, aşa-i?

Daunmen se uită cu răceală spre necunoscutul care-i tăiase calea, un tip lipsit de vreo caracteristică anume, nici elegant, nici jerpelit.

— Da... nu-s prea grozave, îi răspunse el fără chef.

— Tribor e numele meu, se prezentă străinul şi, după ce aşteptă în zadar câteva momente, continuă. Am o mică firmă în perimetrul 2FF, cvartalul 80B... numărul E1C. Nu mă găseşti prin reţea... Nu sunt înregistrat... încă...

Daunmen devenea din ce în ce mai încordat, reuşind cu greu să-şi mascheze furia care-l cuprindea.

— Am putea colabora, insistă Tribor. Dacă ai nevoie de ajutor... sau ai ceva de vânzare... orice...

— Crezi că nu ştiu cu ce te ocupi?! răbufni el. Acoperi jafurile altora şi-ţi închipui că eşti o persoană onorabilă!... Eşti un ticălos, asta eşti!... Un nemernic ce trăieşte din durerea altora!...

— Hei!... Nu mă lua pe mine aşa!

— Cum de nu vezi că cei de teapa ta ne fac neamul de râs, ducând omenirea spre dezastru?!

— Nu mă lua pe mine aşa! repetă Tribor. Nu eu am orânduit lucrurile... Nu mai am o mie de ani de trăit şi, aţâţi câţi mi-au rămas, vreau să-i trăiesc cât mai bine!

Daunmen îl privi dezaprobator, apoi, cuprins de silă, îi întoarse spatele, depărtându-se.

— Îţi permiţi să faci pe moralistul acum, când eşti sătul, strigă celălalt în urma lui. O să dai şi tu de greu... şi-o să mă cauţi atunci!... Şi ştii ce? Eu n-am să-ţi râd în faţă!... Am să fac afaceri cu tine... pentru că sunt un comerciant... nici mai bun, nici mai rău ca ceilalţi...

Vocea lui Tribor se pierdu treptat, revolta care-l cuprinsese pe Daunmen stărui însă. Nimic nu i se părea mai îngrozitor decât ipoteza că ar trebui să aibă relaţii cu indivizi ce trăiau din piaţa neagră. Nu se credea în stare să coboare până la nivelul lor, să-i vadă zilnic şi să-şi crească cu ajutorul lor creditul.

Dacă ar fi fost vorba numai de el, ar fi preferat să moară de foame, decât

să ajungă într-o astfel de situaţie. Dar mai erau copiii şi Aniel. Aniel, care cunoscuse sărăcia şi ar fi făcut orice ca s-o evite. Dar toate aceste griji vor dispărea odată cu vinderea sufletului bătrânului înţelept. Valoarea lui îi va înzeci investiţia, dacă evaluarea sa va fi confirmată. Cel puţin o bucată de timp nu va mai avea griji...

— Am terminat, Daunmen! se proiectă chipul lui Stacom, şefa Oficiului de Expertiză, persoană cu care el colaborase deseori.

— Şi?.. Cât face? întrebă Daunmen retrăgându-se într-un loc mai liniştit.

— E un exemplar foarte rar... Eu, personal, n-am mai văzut aşa ceva!

— Înţeleg, zise el. Cât valorează?

Ea tăcu un moment, apoi reluă, evitând răspunsul.

— A trebuit să folosim tehnica cea mai avansată pentru a finaliza evaluarea... Am cerut chiar şi o contraexpertiză...

— Cât face? repetă Daunmen, tot mai nerăbdător.

— Exteriorul este perfect, incredibil de perfect, dar interiorul... e un gol absolut...

— Nu se poate, Stacom!... Nu se poate!... Testerul n-ar greşi într-o aşa de mare măsură! răcni el cu disperare.

— A greşit, din păcate...

— Omul ăsta, l-am verificat, doar ai şi tu datele! insistă el, agăţându-se de singurul argument disponibil. Viaţa lui a fost exemplară...

— Da, aşa-i, am verificat şi noi... dar am descoperit un amănunt care ţi-a scăpat ţie... Incendiul acela... în care a pierit familia sa... el l-a provocat!

Daunmen încremeni, uimit şi îngrozit totodată, incapabil încă să-şi accepte înfrângerea.

— A fost o revoltă de adolescent... sau ceva de genul ăsta, continuă ea. Tot ce-a urmat... tot ce-a făcut după aceea n-a reuşit decât să acopere... să ascundă golul. Asta-i realitatea, Daunmen: sufletul acesta nu valorează nimic!

Doar legătura cu Stacom îl oprea să nu se prăbuşească. Falimentul se petrecuse deja, totul schimbându-se de aici înainte pentru el. Cariera lui de comerciant independent se încheiase definitiv.

— Tot ce pot să-ţi propun, vorbi Stacom pe un ton mai jos, este să-l plasez la un muzeu... pentru o sumă derizorie. Singura lui calitate constă în ciudăţenia sa...

— Înţeleg, acceptă Daunmen şi ea întrerupse, lăsându-l singur.

Porni încet, fără o ţintă anume, înaintând nepăsător prin fluxul continuu

de trecători, fiinţe străine şi asemănătoare lui, totodată, ce nu făceau decât să-i amplifice neliniştea şi teama, oglindindu-i nesiguranţa şi neputinţa.

Greşise. Îi era clar că greşise, mânat orbeşte de speranţa unui câştig mare, salvator. Riscase tot şi pierduse tot. Simplu, clar şi deloc neobişnuit. Banal chiar. El, Daunmen, repetase eşecul a milioane de contemporani pe care-i socotise slabi şi nepricepuţi. Plătea acum pentru că se crezuse superior lor, pentru că se crezuse un adevărat profesionist. Acesta era lucrul care-l rodea cu adevărat: greşise în evaluare. Ca un novice se înşelase. Nu atât pierderea materială îl afecta, cât eroarea ce-o săvârşise. Sau poate că, totuşi, nu greşise?! Poate că Stacom încerca să-l păcălească! De ce n-ar fi şi ea o ticăloasă ca toţi ceilalţi?

Renunţă la gând. O astfel de variantă nici măcar n-ar putea fi demonstrată de unul ca el. Era tot Oficiul de Expertiză în cauză, nu numai o persoană. Eşuase şi trebuia să se împace cu această idee.

Începu să-şi calculeze rapid şansele de supravieţuire. Contul său era gol, dar până să fie declarat falit va mai dura o perioadă. Inerţia sistemului se dovedea destul de puternică, chiar şi în această privinţă. Doar când datoriile sale vor creşte semnificativ, situaţia lui va fi luată în consideraţie. Ştia că aşa se întâmplă de obicei...

— Daunmen, unde eşti? interveni Aniel şi el regretă instantaneu că uitase să se decupleze din reţea. Arăţi groaznic, ce-ai păţit? întrebă ea şi, fără să aştepte răspunsul, continuă, vizibil încordată. Nu ştiu ce afaceri ai tu în ultimul timp, dar astăzi am constatat că, practic, creditul nostru e nul... aşa că am luat legătura cu Metonim... pentru o slujbă...

— Pricep, şopti resemnat Daunmen, care continua să se deplaseze pe artera aglomerată.

— Chiar acum plec să mă întâlnesc cu el, personal, pentru a discuta detaliile... Încă ceva, Daunmen: Falom mi-a transmis că soseşte mâine acasă, pentru câteva zile.

Ar fi vrut să se bucure pentru venirea fiicei lor cea mare, însă, pentru el, nu făcea decât să complice şi mai mult situaţia.

— S-ar putea să mai întârzii diseară... dar mai vorbim atunci, Daunmen, încheie ea.

El simţi un gust amar, gândindu-se că în ultima vreme Aniel îi pronunţa numele întreg, evitând să-l mai strige Daun. Nu crezuse vreodată că acest amănunt poate avea vreo relevanţă, însă acum i se părea de o importanţă covârşitoare. Şi nici nu se gândise că soţia lui va încerca să preia rolul de lider al familiei atunci când el va da greş, lucru pentru care, chiar dacă nu-i făcea plăcere, o admira.

— Am marfă a-ntâia! îi sări în faţă o tipă spălăcită. Am viruşi expert de ultimă oră! vorbi ea sacadat. Poţi face orice cu ei... sunt unicat!... Intri oriunde în reţea şi transferi în contul tău cât îţi doreşti!

— De ce nu-ţi umpli contul, atunci?! replică Daunmen iritat, iar ea amuţi, apoi îi întoarse spatele şi dispăru rapid.

Scăpat de prezenţa străinei, el se gândi destul de serios la neplăcuta postură de a da buzna peste oricine, încercând să obţii un profit din nimic. Oare ce spera să capete această fiinţă năpăstuită? Oare ce spera să capete nenorocitul care îi făcuse, probabil fără intenţie, cel mai mare rău cu putinţă, strecurându-i în sistemul individual toate acele informaţii?

Dintr-o dată, Daunmen îşi aminti de cealaltă întâlnire şi rememoră adresa stocată: perimetrul 2FF, cvartalul 80B, numărul E1C. Îl chema Tribor.

7.

Următoarele trei zile trecuseră îngrozitor de greu pentru el. Gânduri contradictorii îl bântuiau neîncetat, aruncându-l dintr-o ipoteză în alta, fiecare mai neagră decât cealaltă. Evitase orice discuţie cu Aniel, ea fiind ultima persoană cu care ar fi dorit să comunice. Odată cu sosirea lui Falom se comportaseră amândoi ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, printr-o înţelegere tacită. Iar fiica lor nu remarcase încă nimic, în afară de faptul că mama ei lucra acasă.

Chiar şi în aceste condiţii, Daunmen simţise că nu poate rezista. Încordarea şi nesiguranţa îl marcau tot mai pregnant şi avea în permanenţă impresia că este privit pe ascuns, cu suspiciune. Şi-ar fi dorit să stea măcar câteva zile izolat, departe de orice altă influenţă, doar el cu sine însuşi. În cele din urmă plecase de acasă, căutându-şi refugiul în forfota impersonală a arterelor din cvartal. Umblase mai bine de o zi fără o ţintă anume, insensibil la ceea ce-l înconjura, neluând în seamă foamea sau oboseala. Căuta o soluţie, ceva care să-i dea şansa de a-şi reveni, atât din punct de vedere financiar, cât, mai ales, din punct de vedere al propriei imagini. Dar nu găsise nimic legal, care să ai şi şanse de succes. Fără un credit substanţial, orice iniţiativă era sortită eşecului.

Acum se afla pe Pământ, având asupra sa numai testerul. Când îşi amintise de Tribor şi de afacerile acestuia se speriase, apoi se ruşinase de propriile sale gânduri, dar, în final, le acceptase ca fiind unicele viabile. Dacă cineva trebuia să încalce legea, acela era el, nu Aniel! Câteva tranzacţii cu

Tribor sau cu altcineva de teapa lui ar fi de ajuns, gândise el, pentru a se redresa, cu riscuri minime de a fi depistat şi aruncat pentru totdeauna într-un separeu. Cu creditul astfel refăcut, avea sorţi de izbândă în reluarea afacerilor, ca independent. Dacă treaba va merge bine, va încerca să-i ofere soţiei sale posibilitatea de a lucra împreună şi – cine ştie? – viaţa lor, familia se va întoarce la normal. Totul depindea însă de ceea ce va fi el în stare să facă pe Pământ.

Umbla de peste zece zile printre oameni, odihnindu-se numai pe apucate. Uitase când mâncase ultima oară şi foamea îi devenise un însoţitor deosebit de insistent. Niciodată nu-i lipsise hrana cu adevărat şi senzaţia atât de acută îl măcina cu o forţă nebănuită. Toate neplăcerile trupului terestru se accentuau, făcându-i din ce în ce mai anevoioasă mişcarea. Pentru el era clar că se află la limita puterilor, dar se hotărâse să nu se întoarcă până nu reuşea ceva aici, jos.

Descoperise câteva victime prezumtive, însă mereu găsise motive să renunţe, neconvenindu-i fie subiectul, fie împrejurările. De data aceasta urmărea o femeie de vârstă medie, pe care testerul i-o indicase drept o ţintă ideală. Nu trebuia s-o rateze, o altă şansă n-avea să mai apară prea curând.

Identificase persoana prin sistemul său individual, adunând rapid câteva informaţii. Pământeanca se îndrepta spre cimitirul local, unde, cu numai o zi înainte, îşi îngropase soţul şi cei doi copii, morţi în urma unui neaşteptat şi tragic accident. Daunmen o urmări în timp ce aceasta pătrundea printre mormintele învăluite de înserarea timpurie. Ajunsă în dreptul a trei cruci gemene, se lăsă în genunchi pe solul jilav şi începu să plângă fără lacrimi, suspinând încet. Starea ei o lipsea de orice apărare şi acum era momentul propice pentru a acţiona, însă Daunmen încremenise ascuns în umbra unui copac, incapabil să treacă la fapte, O ciudată forţă interioară îl paraliza, anihilându-i toate motivaţiile care-l aduseseră până acolo.

Dintr-o dată, el simţi apropierea unor necunoscuţi. Cei doi înaintau pe potecă, îndreptându-se în grabă spre femeie şi, când îl sesizară pe Daunmen, se opriră descumpăniţi, apoi se adăpostiră în spatele unui cavou.

— Ce mai aştepţi? Ai ajuns primul, e dreptul tău! fu el somat prin sistem şi înţelese că nu mai poate da înapoi; oricum victima nu le va scăpa celorlalţi.

Se apropie cu grijă şi, simţindu-se urmărit de ceilalţi jefuitori, îşi reglă testerul. Nu avea voie să greşească. Odată agăţată, prada trebuia smulsă cu dibăcie.

Un urlet înfiorător străpunse aerul, făcându-l să şovăie. Prăbuşită la pământ, femeia se lupta pentru sufletul său, zvârcolindu-se cu toată forţa. În

ciuda stăruinţei lui, ea se opunea slobozind ţipete ascuţite şi zbaterile ei disperate îl încurcară şi mai tare. Era mult mai dificil decât îşi imaginase şi, cuprins el însuşi de panică, încercă încă o dată, dar parcă testerul refuza să-l mai asculte. Un val de ameţeală îl izbi, făcându-l să se clatine, apoi, vlăguit, renunţă. De undeva, din spate, se auziră paşi, apoi voci ce se apropiau.

Daunmen se retrase în grabă printre cruci, după care începu să fugă, atât cât îl mai ţineau puterile.

— Idiotule! Dacă nu eşti în stare de-o treabă, măcar nu mai încurca şi pe alţii! auzi el mesajul plin de ciudă al jefuitorilor.

Se prăbuşi sfârşit lângă o piatră mare şi veche, pe jumătate sfărâmată. Ţărâna umedă, îmbibată cu zăpadă topită, îl primi cu o îmbrăţişare rece şi aspră.

Când îşi veni în fire, zorii prinseseră să se strecoare prin pânza ceţoasă cu care noaptea acoperise totul. Oarecum mirat că este încă în viaţă, Daunmen se desprinse cu greu din frigul pătrunzător ce-l cuprinsese strâns, asemeni unui coşciug. Cercetă locul în care zăcuse, căutând câteva repere, însă nu recunoscu nimic. Nu-şi mai amintea clar pe unde trecuse în goana sa, iar sistemul lui individual nu-i putea furniza informaţii suplimentare. Se afla undeva, la marginea cimitirului. Observă că pierduse testerul, dar, oricum, nu mai avea importanţa.

Nu avea importanţă, pentru că, în mod sigur, el nu se putea comporta ca un prădător, împotriva tuturor încercărilor sale disperate. Niciodată nu va fi în stare să mai atace un om şi, mulţumit de această constatare, comerciantul părăsi mormântul ce-l găzduise.

Înainte de a pleca din oraş, Daunmen se îndreptă spre casa unde locuia femeia pe care încercase s-o deposedeze de unicul ei bun: sufletul. Deşi slăbiciunea fizică îl copleşise aproape în totalitate, reuşi să ajungă şi să se strecoare până la ea fără să fie observat. Nu era singură; câteva rude sau prieteni îi stăteau alături drept ajutor şi el rămase cu mulţumirea că nimeni nu reuşise să săvârşească răul pe care încercase să-l facă în ziua precedentă.

Tocmai când se întreba încotro să pornească şi ce să facă, sistemul îi semnaliză că este chemat. Surpriza fu mare când înţelese că e vorba de pământeanul care-l adusese la ruină. După cele petrecute cu o seară înainte, Daunmen începuse să privească lucrurile cu detaşarea celui care le-a păţit pe toate, însă apelul bătrânului îi stârni curiozitatea. Hotărî pe loc să-i facă o vizită şi, cum nu era prea departe, porni pe jos. Ar fi putut să folosească transportul obişnuit, ca orice comerciant, dar ar fi costat, iar contul său era

cu mult sub zero şi risca să aibă neplăceri.

De fapt îşi dorea acest drum, supliciul la care-l supunea luând pentru el forma unei binemeritate pedepse. Ideea penitenţei îi surâdea într-un mod greu de definit. Se gândi chiar cu părere de rău că el, ca şi ceilalţi semeni ai săi, era incapabil de a trăi în sistemul atât de confuz închegat al unei religii, precum oamenii. Ei, comercianţii, erau superiori sau, cel puţin, aşa îşi închipuiau. Doar măsura timpului o luaseră de la tereştri.

Fiecare pas prin mocirla străzilor îl vlăguia, fiecare rafală de vânt îi dădea fiori de moarte, dar pentru el suferinţa trecuse acum pe planul secund. Faptul că încă mai trăia era numai o pură întâmplare.

Într-un târziu, ajunse în orăşelul pe care crezuse că nu-l va mai revedea niciodată. Miezul nopţii trecuse de mult şi, într-o linişte sumbră, Daunmen se lăsă călăuzit de o coajă de lună ce pâlpâia prin zdrenţele norilor. În pragul casei, îşi aranjă cât de cât ţinuta, apoi intră.

Fostul său client nu-l mai aştepta în odăiţa de la etaj. Stătea acum în camera mare de la parter, în al cărui şemineu ardeau crăci groase de brad, ce răspândeau aroma tare de munte.

Aşezat pe un fotoliu mare, acesta era cufundat în lectura unei cărţi voluminoase, pe care o abandonă imediat ce sesiză prezenţa comerciantului.

— Ai venit în cele din urmă!... Credeam că m-ai uitat! zise el bine dispus.

— Nu... nu te-am uitat, răspunse Daunmen apropiindu-se de bătrânul care, ridicându-se în întâmpinarea lui, îl cercetă cu atenţie.

— Dar ce-ai păţit?... Arăţi groaznic!

— Nu-i nimic, zise el evitându-i privirea. Pot să iau loc?

— Desigur, te rog! îi oferi celălalt un scaun, după care repetă. Dar chiar arăţi rău!

— De ce m-ai chemat? devie Daunmen discuţia.

Aşezându-se la loc, în fotoliul său, înţeleptul îi răspunse uşor încurcat.

— Ştii, fata aceea... Isabel... Se pare că, în ciuda vârstei mele, mă simpatizează... Chiar foarte mult!

— Şi?

— Ţinând cont că mai am ani buni de trăit... poate că aş reuşi să mă aleg cu unele lucruri de care n-am avut parte până acum...

— Înţeleg, zise comerciantul. Cu ce te pot ajuta eu?

— Mă gândeam să scap totuşi de cicatricile de pe faţă... Să plec spre primăvară la băi, iar la întoarcere să nu le mai am... sau ceva de genul ăsta. Ce zici?

— Se rezolvă, nu-i nici o problemă, răspunse Daunmen fără entuziasm. Văd că te-ai răzgândit foarte repede...

Omul zâmbi mulţumit şi, ridicându-se, puse în raft cartea pe care o citise, apoi se aşeză la loc.

— Da, m-am răzgândit.. La urma urmei de ce să nu profit din plin de timpul pe care-l mai am de trăit?!... Ai fost destul de zgârcit în privinţa asta!

Daunmen înghiţi în sec, stăpânindu-se cu greu să nu răbufnească. În fond, ce vină avea pământeanul că el a fost atât de fraier încât să se lase păcălit?

— Mă bucur pentru tine! vorbi el cu efort. Mă bucur că îţi prieşte noul trai... că ai uitat de remuşcări... şi de incendiu...

— Nu-ţi dau ţie socoteală! sări omul în picioare, cu tot sângele adunat în obraji. Numai bunul Dumnezeu poate cântări dacă mi-am răscumpărat sau nu păcatele!... Aşa că să nu îndrăzneşti tu să mă judeci, stârpitură!

Comerciantul se ridică cu greutate şi, întorcându-i spatele, se îndreptă spre uşă. Se lămurise complet cum stăteau lucrurile cu fostul său client.

— Ce faci, pleci? coborâ celălalt tonul, descumpănit de reacţia lui. Mă gândeam să mai stăm de vorbă...

— Despre ce? întrebă Daunmen oprindu-se în loc. Nu-ţi mai pot oferi nimic...

— Nu-i vorba de mine... Dar ia loc, te rog! insistă şi, după ce comerciantul se conformă, continuă. Mă întrebam dacă n-ai putea să discuţi şi cu Isabel. Poate că ea îşi doreşte mult mai mult decât am fost eu în stare să-mi imaginez...

Din ce în ce mai surprins de transformările pe care le suferise pământeanul, Daunmen cugetă cu amărăciune la ghinionul pe care-l avusese dând peste o astfel de persoană.

— În primul rând, nu este cazul să te pripeşti... La momentul oportun, o va contacta un comerciant – sau chiar mai mulţi – care să-i propună un contract... Ar trebui să te temi de o astfel de eventualitate, pentru că este riscant în ceea ce te priveşte... Poate că visează... o piramidă mai mare decât celelalte... dar poate că visează un bărbat tânăr şi frumos, care s-o facă fericită, şi nu un vârstnic depăşit de vremuri, fie el chiar şi recondiţionat... Niciodată nu poţi şti ce e în capul femeilor!

Înţeleptul se întinse în fotoliu îngândurat şi Daunmen simţi o mică bucurie văzând că reuşise să-l indispună.

— În al doilea rând, continuă el, nu mă mai ocup cu astfel de treburi... pentru că am ieşit din afaceri...

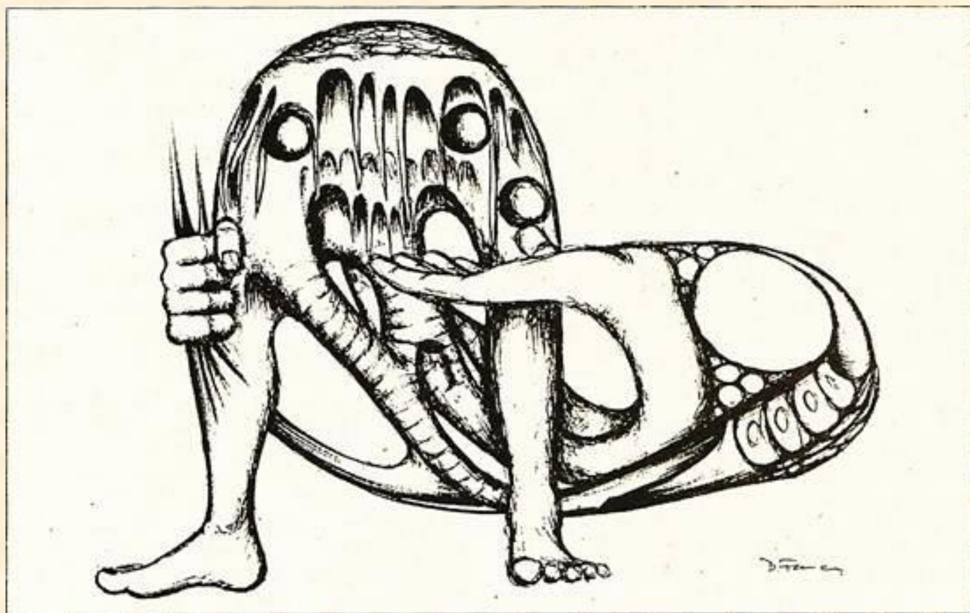
— Cum?! tresări bătrânul, privindu-l cu atenţie. Aş zice că, mai degrabă, ai fost scos din afaceri... Nu prea arăţi a pensionar, rentier... ori altceva de genul ăsta! încheie el impacientat.

— Stai liniştit, omule! spuse comerciantul ridicându-se cu mişcări nesigure. Tu nu eşti afectat în nici un fel de problemele pe care le am eu...

— Înţeleg... Dar de ce te grăbeşti aşa?... Să-ţi ofer ceva de băut... ori de mâncat...

— Nu, mulţumesc! refuză Daunmen. Hrana terestră nu-mi e de folos... Dar dacă doreşti să-mi faci o plăcere, atunci te rog să nu mă mai cauţi... niciodată!... Vederea ta îmi provoacă repulsie, dacă pricepi ce vreau să spun, termină el în timp ce părăsea camera.

Ajuns în întunericul străzii, se îndreptă cu paşi greoi spre marginea oraşului, admirând din când în când astrul nocturn care, sub forma unei aşchii sângerii, păta cerul eliberat al nopţii. În ameţeala neputinţei sale, totul i se părea acum de o frumuseţe nemaiîntâlnită. Faptul că trăia încă i se releva ca o adevărată minune. Nici măcar nu se simţea în stare să-l urască pe cel ce-i provocase decăderea. Pământeanul nu se deosebea cu nimic de ceilalţi oameni pe care el îi cunoscuse, iar aceştia nu difereau prea mult de comercianţi! Probabil că simbioza în care convieţuiau de atâta timp cele două specii nivelase caracteristicile proprii fiecăreia, aducându-le la stadiul de nuanţe. Comercianţii şi oamenii vor pieri împreună, sabotându-se invo-

luntar unii pe ceilalţi, gândi Daunmen, şi această concluzie a minţii sale înceţoşate i se arătă ca o reflectare a adevărului suprem.

8.

Părăsise la timp Pământul. Imediat după întoarcere, primise prin reţea o somaţie pentru a-şi achita datoriile. I se acordau 24 de ore, după care contul său va fi blocat, accesul în reţea îi va fi interzis, iar sistemul individual dezactivat. Frumoasă perspectivă pentru cineva care uitase gustul mâncării, cugetase Daunmen resemnat. Numai instinctul de conservare îl mai menţinea în viaţă, el însuşi minunându-se de resursele nebănuite pe care le poseda. Era conştient însă că mult timp nu va mai fi în stare să reziste. Se prăbuşise în câteva rânduri, reuşind mereu să-şi revină, neluând în seamă privirile trecătorilor curioşi, dar indiferenţi la chinurile lui.

De trei ori ajunsese în faţa habitatului său, însă se retrăsese de fiecare dată. Ştia că n-ar fi fost în stare să intre şi să se înfrupte din hrana pe care soţia lui o achiziţionase cu creditele câştigate pe baza tranzacţiilor ilegale. Oare câte suflete comercializa ea în fiecare clipă, uitând suferinţele cumplite ale celor deposedaţi? El nu voia să fie părtaş la aşa ceva; n-o făcuse pe Pământ, n-o va face nici aici. Problema aceasta o rezolvase o dată pentru totdeauna.

Cel mai mult îl deranja faptul că Aniel deschisese un cont separat, al ei. Daunmen trăise tot timpul cu sentimentul că ea îşi va pune câştigul murdar în comun, aşa cum făcuse el o viaţă întreagă. Dar se înşelase amarnic, chiar şi în această privinţă. Persoana de care îşi legase existenţa nu-l considera, probabil, de încredere în acest moment. Treaba asta era suprema umilinţă la care Aniel îl supunea şi el îşi jură, cu riscul de a pieri de foame, că nu se va întoarce până ce nu-şi va redresa situaţia prin propriile forţe...

Se învârti câteva ore bune prin puhoiul de lume care, asemeni lui, se agita de colo-colo în căutarea unei surse de profit. Chiar şi cel mai nenorocit comerciant i se părea acum a fi o persoană prosperă, în comparaţie cu el. Deşi pe chipul multora se puteau citi chinurile foamei, nimeni nu se poticnea la fiecare mişcare aşa cum păţea el.

În cele din urmă se retrase din îmbulzeală şi, în liniştea relativă a unei zone periferice, pătrunse în reţea cu gândul de a se scufunda, pentru ultima oară în şuvoiul de date. Lăsă informaţiile să curgă la întâmplare, fiind prea obosit ca să mai poată extrage ceva folositor. O pâclă apăsătoare se întin-

dea tot mai posesivă peste înţelegerea lui, sorbindu-l departe de lumea reală. Dar, cu toate acestea, o idee prinse contur, din ce în ce mai clară. Revenindu-şi din amorţeală, Daunmen o răsuci pe toate părţile şi, cuprins de euforie, realiză că nu e complet falit. Încă mai avea ceva de vânzare şi era imposibil să nu găsească un cumpărător, ce-l puţin aşa spera el.

Se strădui în grabă să-şi aranjeze ţinuta, chiar dacă asta nu folosea la nimic, şi ceru legătura cu singura persoană pe care considera că o poate contacta cu deplină încredere. Spre bucuria sa, nu dură prea mult până ce proiecţia lui Orcam îi apăru în faţă.

— Daunmen! Îmi face deosebită plăcere să te revăd! i-o luă acesta înainte.

— Şi mie, de asemenea, Orcam!... Sper că nu te-am deranjat...

— Pentru tine, nu e niciodată un deranj!... Dar nu arăţi prea bine, Daunmen... Ce-ai păţit?

— Nu-i nimic... grav... Trec doar printr-o perioadă mai dificilă...

— Îmi pare rău... Cu ce-ţi pot fi de folos?

Chibzuind câteva clipe, Daunmen încercă să pară cât mai hotărât cu putinţă.

— Vreau să-mi vând sufletul!

În liniştea care urmă, observă cu atenţie lipsa de reacţie a celuilalt, semn că nu înţelesese încă despre ce e vorba.

— Vreau să-ţi vând sufletul meu, Orcam! repetă el.

— Cum adică?! se dezmetici interlocutorul. Ce vrei să spui...

— Îţi ofer sufletul meu. Te împiedică ceva să-l achiziţionezi?... îl evaluezi şi negociem preţul... ca la orice marfă.

Vizibil surprins, Orcam părea să nu îmbrăţişeze cu plăcere oferta şi Daunmen continuă neliniştit:

— E vreo problemă?... Interzice vreo lege să-mi vând sufletul?

— Nu... Nu cred. Numai că n-am mai pomenit aşa ceva... Poate că e posibil... Nu văd de ce n-ar fi! acceptă celălalt.

— În regulă! se bucură el. E o afacere ca oricare alta...

— Lasă-mi, te rog, puţin timp de gândire... să analizez problema... Cred că-ţi dai seama că oferta ta m-a prins pe nepregătite!... Te caut eu imediat ce iau o hotărâre, încheie Orcam şi legătura se întrerupse, lăsându-l pe Daunmen pradă incertitudinii.

Deşi era conştient de faptul că Orcam e o persoană de cuvânt, modul în care fusese tratat îi trezea suspiciunea, alimentându-i nesiguranţa. Aşteptarea i se părea îngrozitoare şi teama ca nu cumva sistemul individual să-i fie dezactivat ori, şi mai rău, ca forţele să-l părăsească tocmai acum îi mărea

chinul.

Când Orcam apăru din nou, Daunmen se simţi salvat.

— Mi-am permis să mai invit pe cineva, vorbi Orcam şi alături se ivi în paralel proiecţia înaltului Comisar Loubis, membru marcant în Consiliul Director al Comercianţilor.

Prezenţa acestuia nu prevestea nimic bun şi, tulburat, nu reuşi să scoată nici un cuvânt.

— Orcam mi-a vorbit despre oferta pe care i-ai făcut-o, zise Comisarul, şi, cu părere de rău, trebuie să te anunţ că este inacceptabilă din start!

— De ce?!... Ce lege o interzice? întrebă Daunmen disperat.

— Nu există lege care s-o interzică... pentru că astfel de lucruri nu se fac! Aici nu e vorba de sufletul unui om sau al altei fiinţe inferioare – e vorba de sufletul unui comerciant!... Oricât de grea ar fi situaţia ta, nu-ţi poţi vinde sufletul!

— De ce?... Ce mă poate împiedica să-l vând?... E al meu şi pot face orice cu el!

— De acord! răspunse Loubis. Dar priveşte implicaţiile practice, Daunmen!... În primul rând, am făcut o evaluare sumară şi, asta datorită şi cazului tău deosebit, foarte puţine companii şi-ar putea permite preţul estimat... În al doilea rând, impactul psihologic ar fi prea mare, şi în mod sigur, negativ: un comerciant îşi vinde sufletul; oare chiar aşa de rău am ajuns?!... Iar în al treilea rând, în ce-ar consta finalitatea acestei tranzacţii?... Comercializarea sufletului tău echivalează cu întoarcerea la canibalism, lucru care este total inacceptabil în societatea noastră!... Vezi, deci, de ce nu poţi să-ţi vinzi sufletul, nu numai lui Orcam, dar şi altcuiva. Mai mult decât atât, ţi se interzice în mod oficial să mai prezinţi această ofertă, indiferent cui! Cunoşti pedeapsa care te aşteaptă în caz contrar! ameninţă Comisarul şi, imediat după aceea, proiecţia îi dispăru.

— Îmi pare rău, Daunmen, vorbi Orcam. Dacă pot să te ajut cu ceva...

— Nu!... Nu e cazul, refuză el resemnat. Mulţumesc, oricum...

Rămase singur, cu adevărat singur. Nimeni nu-i mai putea fi de folos şi dezamăgirea cumplită că în locul unei tranzacţii cinstite se alesese cu mila unui fost prieten i se păru ultima lovitură pe care o mai putea suporta. Se prăbuşi, abandonându-se slăbiciunii cu care se luptase zadarnic până în acele clipe.

Îşi reveni într-un târziu, cu o ultimă răbufnire a vieţii. După un timp, reuşi chiar să se ridice şi să-şi privească făptura. Sistemul individual era inutil, fiind dezactivat. Devenise o umbră ruptă de restul lumii, neştiută şi neluată în seamă de nimeni.

Dar voia să trăiască! îi era foame, teribil de foame, şi voia să mănânce. Voia să trăiască şi voia să mănânce! Porni nesigur înainte, desluşind cu greu pe unde se deplasa, împiedicându-se deseori. Când reuşi să ajungă într-o arteră principală, se repezi la primul trecător care-i ieşi în cale.

— Vrei sufletul meu?... Ţi-l dau ieftin... Ieftin!

— Pleacă de-aici! se răsti celălalt depărtându-se în grabă.

Fără să poată desluşi chipurile ce apăreau şi dispăreau în jurul său, Daunmen se adresă la întâmplare:

— Afacere excelentă!... Un suflet ieftin şi bun! Ce zici?

Cel din faţa lui îl ocoli fără să răspundă, spre disperarea sa. Cu un ultim efort, Daunmen urlă din toate puterile:

— Dau sufletul meu!... Nu-l vrea nimeni?!... Îl dau ieftin... Gratis îl dau!

În jurul său se făcuse un gol şi, blestemându-şi soarta, comerciantul îşi spuse că mai rău decât atât nu poate fi. Nimeni nu-i voia sufletul, era terminat, definitiv, gândi el. Apoi un nume ţâşni din memoria lui obosită: Tribor. Urmă adresa clară, unica lui şansă.

Îi trebui ceva timp pentru a prinde câteva clipe de luciditate. Înţelese unde se află şi cât mai are de mers pentru a-şi atinge ţinta. Porni spre destinaţia salvatoare, însă graba i se transformă rapid într-o înaintare chinuitoare, înţesată cu numeroase poticneli şi căderi.

Ajunse în cele din urmă în faţa habitatului sau, cel puţin aşa îşi imagină el. Acolo rămase încremenit în faţa intrării, conştientizând cu deznădejde că nu poate cere accesul fără sistemul său individual. Mânat de instinct începu să lovească şi să strige.

— Deschide, Tribor!... Sunt eu... Daunmen... Deschide!

I se păru, după o veşnicie, că se decuplează primul baraj de siguranţă. Lovi din nou, slab, din ce în ce mai slab.

— Deschide!... Sunt Daunmen, rosti el ultima şoaptă, prăbuşindu-se în timp ce sistemul de pază continua procedura de dezactivare.